

Skovbrugsberetninger

for Vinterhalvaaret 1869 — 70.

Fra det nordlige Sjælland.

I Anledning af de af Redaktionen til mig rettede Spørgsmaal angaaende forffjellige Forhold, der have Indflydelse paa Skovbruget, skal jeg tillade mig at meddele, hvad jeg derom har at bemærke for 6te kronborgske Skovdistrikts Vedkommende.

Den varme og tildels tørre Sommer 1869, i Forbindelse med tidlig indtraadt Nattefrost bevirkede, at Løvfalet begyndte usædvanlig tidlig og var tilendebragt i Løbet af nogle faa Dage, saa at man allerede kunde begynde paa Gjennemhugning i Bøgeskoven i de sidste Dage af Oktober. — Vejret, der forøvrigt ikke let skræmmer denne Egn's Arbejdere, har hele Tiden været meget gunstigt, saa at Arbejdet er skredet meget raff fremad, og det var for den væsentlige Del tilendebragt, da Frostens for Alvor indfandt sig i Begyndelsen af Februar. Den Sne, som faldt i Slutningen af denne Maaned, og som forøvrigt ikke var mer end netop tilstrækkelig til at give nogle Dages Slædeføre i Skovene (paa Bakkerne udenfor disse blev ingen Sne liggende), havde derfor ingen Indflydelse paa Skovningsarbejdernes Gang, og det har kun gjort mig ondt, at jeg ikke har seet mig istand til længe nok at beskæftige Arbejdsfolkene, der maatte affædiges, da Vinteren var haardest.

Medens Vinteren saaledes har været gunstig for Skovningen, er det først efterat Frostens begyndte i Februar, at den er bleven det for Transporten af Skoveffekter, men i denne Maaned have Skovvejene været saa fortrinlige, at hvad der tidligere var forsømt let kunde oprettes, og den betydelige Transport af Favnebrænde, der fra dette Distrikt føres til Esrom Kanal for ad denne at transporteres til Dronningemøllen, har derfor gaaet meget raff, og til forholdsviis billige Priser.

Paa Stoveffekternes Salg har det milde Vejr, vi have havt den første Del af Vinteren, naturligvis ikke havt gunstig Indflydelse, men dette anseer jeg dog ikke for Hovedsagen til de lave Priser, der ere betalte navnlig for Brændsel. I en Egn som denne, hvor en Mængde større og mindre Tørvemoser for ikke lang Tid siden ere blevne mindre Forbrugeres Egen- dom, kjendes ingen anden Grænse for Tørvetilvirkningen end Umuligheden i at skaffe større Kvantiteter i sælgelig Stikkelse, og Prisens Dalen, selv om den synker saa lavt, at Arbejdsomkostningerne næppe dækkes, standser ikke Tørvindustrien. Naar denne nu, som Tilfældet har været i de sidste to Sommer, ikke hæmmes hverken af Vand i Moserne eller af Regn, drives den til den yderste Yderlighed, og naar da Priserne paa Tørv i Kjøbenhavn staa saa lavt, at Vognlejen ikke kan dækkes, blive disse store Masser Tørv kjøbt af Egnens Beboere, der saaledes for en Bagatel forsyne sig med Brændsel. Hertil kommer endnu, at Kjøbenhavn ifjor er blevet saa stærkt forsynet med Brænde, især fra Sverrig, at Brændepriisen er sunket usædvanlig lavt, saa at ingen af denne Egns Beboere har kunnet kjøbe Brændsel her, for med en lille Fordel at sælge det i Hovedstaden. Hvad der endelig ogsaa har bidraget betydelig til at hæmme Affætningen paa Brændsel i denne Egn, er den flette Høst i Aaret 1868, der tilføiede Landbostanden et saa føleligt Tab, at sidste Aars ret gode Høst ikke har kunnet raade Bod paa Tabet, og man indskrænker derfor Udgifterne til det mindst mulige. Hvad angaaer den Hindring, som Tørvten lægger ivejen for en god Affætning paa Brændsel, saa er den et forbigaaende Onde, og den Tid er ikke fjern, da de i privat Eje værende Tørvemoser ville være opskaarne, og denne flodrige Egn vil da ganske vist ikke have Overskud paa Brændsel.

Den ringe Regnmængde, vi havde i forrige Sommer, for- anledigede at Jorden blev saa haard, at Gravning af Plante- huller ikke kunde foretages uden stor Betskning, før Efter- aarsregnen havde oplødt Jorden. Imidlertid manglede Ar- bejdskraft ikke, og da det belejlige Djeblik kom, kunde Hulgrav- ningen fremmes meget raast, saa at de med Plantningen beffjæ- tigebe Fruentimmer og Børn ikke kunde følge Graverne. Plant- ningen gik saaledes med al ønskelig Hurtighed, indtil vi i Slut- ningen af Oktober fik Frost, der pludselig standsede dette Arbejde, og Følgen heraf er, at endel Plante huller have staaet aabne Vinteren over, og at altsaa saameget mindre Kulturarbejde vil kunne overkommes i dette Foraar. For Saaning af Bøge- olden indtraf i Slutningen af November en gunstig Periode; Vejret var da saa kolbt, at Arbejdsfolkene ikke kunde ud-

holde at plante, og desuden maatte det gunstige Djeblisk benyttes til Saaning af Bøgeolden, før det blev for sildigt, og al Arbejds-kraft maatte altsaa anvendes derpaa; dette Arbejde tilendbragtes paa dette Distrikt, før Frosten begyndte i December Maaned, ligesom ogsaa Saaningen af Edelgran, hvoraf der var høstet endel Frø i Kæsterne af de langenske Plantninger blev fuldført.

Vinteren har ikke havt nogen skadelig Indflydelse paa de unge Kulturer, og det er jo ogsaa sjældent, at de paa denne Aarstid, da Vegetationen er i Hvile, tage Skade. Imidlertid har jeg dog bemærket, at enkelte af de i Foraaret 1868 plantede Bøge, der som Følge af den overordentlig tørre Sommer, der fulgte efter Plantningen, siden den Tid have været svagelige og ere gaaede ud i Slutningen af Vinteren; men en saadan Ubethydelighed fortjener næppe Navn af Skade og maa ingenlunde regnes Vinteren til Laast.

Denne Vinter har desuden været saa fri for Storm og Sne, at det vilde være Synd at bebrejde den Noget, naar det ikke skulde være at den har været altsfor blid, saa at der er brugt for lidt Brændsel. Vindfæld have saagodtsom ikke fundet Sted med Undtagelse af enkelte Grene i de ældre Bevo-ninger, men de knækkes ogsaa meget let. Om Snetryk kan der endnu mindre være Tale, da vi kun have havt overmaade lidt Sne paa denne Egn.

Muus have ikke gjort synderlig Skade, hvilket ogsaa er sjældent efter rige Oldenaar, i hvilke de ere blevene godt forsynede med Næring. Derimod have de saakaldte Vandrotter (*Hypodæus amphibius*) for første Gang i min Praxis overbevist mig om, at de kunne være ubehagelige Gjæster i Skovene, idet de have afgravnede Rødderne paa omtrent 50 Aln i en 4aarig Plantning paa en Mose i Højbjerg Hegn. Aarsagen hertil er forøvrigt let at see, da Grøften, der skal aflede Vandet fra Mosen, er bleven nedtraadt, hvor den gaaer ud af Mosen, og hvor en temmelig befærdet Fodsti gaaer over den. Derved har der samlet sig lidt Vand, uden hvilket disse Dyr næppe havde taget Ophold der. Skulde de nogensinde faa Overhaand i en Skov, saa ere de særdeles farlige Gjæster.

Efterat Selvejendom er blevet almindelig, og Bønderne som Følge deraf ere blevene jagtberettigede, er det større Bildt af-taget i en overordentlig Grad. Langs med Skovhegnene drives Jagten af Bønder og endogjaa af Folk, der have lejet Jagt-retten af godt beliggende Ejere, og det er en Selvfølge, at dette System er Vejen, der fører til Bildtets fuldstændige Udryddelse. Da her altsaa ikke er Tale om at holde en Bildtstand, men kun om nogle faa Dyr, der opholde sig i Skovene, kan den

Skade, de foraarfage, ikke blive betydelig; men alligevel hindres man ved Bildtet paa forskjellige Maader i at sørge saaledes for Skoven, som man kunde gjøre det, dersom man var aldeles fri for denne Næst af en Herlighed, der mere tilhører Fortiden end Nutiden. Det er f. Ex. forgjæves, at man vil forsøge at indplante Lærk i smaa Aabninger i den unge Bøgeskov, og Affeplantning paa Moser kan heller ikke have i Fred for Raabukten, der som bekendt altid foretrækker at ødelægge, hvad der er nyt, og forsaavidt det ringe Antal af Raadhr og de enkelte Daadhr, som endnu leve her i Skovene, lægge Hindringer iveau for Skovkulturen, kan det ikke nægtes, at Bildtet her, som overalt, gjør Skade. Bildtet eksisterer i Kraft af Jagtpassionen, og den har altid staaet i Strid med Skovbruget, hvilket dog nu utvivlsomt vil gaa af med Sejren, efterat Jagten er bleven knyttet til Ejendommen, og vi ældre Skovfolk, der ikke kunne frigjøre os ganske for de Ideer om Bildtstand og dens Bevarelse, som i vore unge Dage var § 1 i Skovvæsenet, ere bragte til at erkjende, at om vi end nok saa gjerne ville, kunne vi ikke forebygge at Bildtet aftager Aar for Aar.

Efterat Lovgivningen ikke længere gjør Forskjel paa Skovtyveri og andet Tyveri, er der her i Egnen opnaaet en næsten fuldstændig Fred i Skovene. Det eneste, der stjæles, og det ej engang i betydeligt Omfang, er Tættekjæppe, med hvilket Tyveri nogle faa af Egnens daarligste Subjekter endnu besatte sig. Grunden til at dette Slags Tyveri endnu ikke er aldeles hæmmet, ligger væsentlig deri, at de Personer, der besatte sig dermed, fristes til at stjæle Kjæppene af Gaardmænd og andre Landbrugere, som skulle bruge dem, og som ikke stamme sig ved at kjøbe Tyvekosterne. Det er kun kort Tid siden, at et saadant Tyveri blev til Gjenstand for en Sag ved Kronborg vestre Birk, hvorved Alt blev fuldstændig oplyst, og det blev derved klart, at Kjøberne i Virkeligheden havde større Skyld end Tyven, om de end ikke kunde naaes af Loven, da de naturligtvis ikke vilde indrømme at være vidende om, at det var stjaalne Effekter, de kjøbte.

Der er iaar ingen Træart, som lover nogen slynderlig Blomstring, hvilket jo ogsaa sjældent indtræffer 2 Aar efter hinanden, og for den Sags Skyld er det ogsaa temmelig ligegyldigt, om vi kunne høste Trærø iaar eller ikke, da man ifjor har havt Lejlighed til at forsyne sig for flere Aars Forbrug.

Maarum den 10de April 1870.

N. Holten.

Fra Egen.

Indsamlingen af den store Mængde Olden og sammes Udsaaing i Forbindelse med den her i Egnen mest hndede „Efteraarsplantning“ gav nok at bestille, og vi kom langt ind i den egentlige Vinter, inden vi fik fat paa Skovningsarbejderne. Det var fristende at vedblive længe med Plantningen, hvortil Vejrliget for vore lette Jorders Vedkommende var fortrinligt, men den dertil nødvendige Plantebeholdning slap for tidlig op, og man maatte overlade de manglende Kulturers Fuldbendelse til en senere Fremtid og paabegynde Skoveffekternes Opfokning og, hvad værre var, deres Salg til temmelig lave Priser. I Skovdistrikter, som fortrinnsvis have slaaet leret Jordbund, standsebes Kulturarbejderne tidligere paa Grund af Efteraarsvejrets stærke Nedslag.

Skjont Vejret i Begyndelsen var meget regnfuldt og senere bragte periodiske Snefald, har det dog i den forløbne Vinter været gunstigt for Skovningsarbejdernes Tilendbringelse i rette Tid, hvor dette har Betydning, saaledes navnlig i tilfælde og andre Forhyngelsesarealer. Man har igjennem den halve Vinter seet lange Spirer paa de saaede Bog, men den senere vedvarende Frost har, naar Sne manglede, været en god Beskytter mod Skade ved Effekternes Udførsel af Hugsten; derimod kan Vejret ikke siges at have været gunstigt for Udførsel af de i Opvæksten afdrevne Modertræer. For Rydningsarbejders bestemte Fremgang lagde den sidste Del af Vinteren betydelige Hindringer i vejen, idet Jorden, ikke beskyttet ved noget Snedække, var aldeles gennemfrosset endog i større Dybder; ja selv i indværende Maaned har Jorden paa mange sure og sibe Moser været saa frosset, at den har kunnet bære en Vogn.

Forbrugerne have ikke alene været heldigt stillede ligeoverfor Skoveffekternes Pris, men i det hele ogsaa med Hensyn til disses Hjemførsel. Hvor Skovauktionerne vare afholdte om Efteraaret, og Effekternes Transport altsaa fandt Sted i Slutningen af Aaret 1869, bleve Vejene vel aldeles opførte, hvor de ej vare godt anlagte og forsvarlig maadamiserede; men i Februar fik Vejene igjen fornøden Modstandsevne og bleve i Reglen saa fortrinlig banede, at Salg og Udførsel af Skoven gik rask fra Haanden. I Marts og April indtraf igjen en vanskelig Tid for Vejene, da det tøde om Dagen og frøs om Natten; den øverste Del af de maadamiserede Beje optøedes, men Vandet, som ikke kunde trænge igjennem det frosne Underlag, forvandlede Gliddækket til en Vælling, der lod sig vende

aldeles, saa at selv de større Landeveje udenfor Skovene lede betydeligt.

Fra alle Sider høres Klage fra Skovbrugerne over de forholdsvis lave Priser paa Brændselseffekter, som selv ikke den længe vedvarende strænge Kulde har formaaet at hæve synderligt. Heller ikke have Priserne paa Tømmer- og Savtræ=Sortimenter naaet deres i de senere Aar sædvanlige Højde.

Paa meget fugtige Steder ere enkelte Planter frozne op, navnlig af dem som vare plantede om Efteraaret; ellers have Kulturerne overstaaet Vinteren godt. For Planteskolerne har Vinteren derimod sine Steder været meget skadelig, navnlig for Frøbedene og de yngste prikledte Planter, hvor de ikke have havt særlig Beskyttelse, idet Værfrosten har hævet de endnu ikke behørig rodfæstede Planter af Jorden, og denne Stjærtsild kan desværre endnu ikke siges at være overstaaet.

Nogen Skade paa Skoven ved Storm, Snetryk eller deslige vides ikke at have fundet Sted, — en enkelt Vindsæld i ældre Skove er jo altid uundgaaelig.

Musene have i Vinter huseret, jeg troer endog mere end almindeligt, i Kulturarealer, hvor Snelaget i Forbindelse med det lange Græs byggede dem udstrakte Spisekamre. Efterat de før Snefaldet have syleset ivrigt med at samle Bogen, have de efter dette ret gjort sig tilgode med at gnave Barken af større og mindre Løvtræplanter. De have saaledes eksempelvis ødelagt opgravede Bøgeplanter, der vare nedslaaede i Jord til Foraarsudplantning, anrettet betydelig Skade paa 2—3 Aen høje Bøgeplantninger, hvor der var langt Græs, hvorimod dette ikke har været Tilfældet, hvor Græsset var bortfjernet i Løbet af Sommeren; ligeledes have de gjort stor Skade i naturlig Bøgeopvært; men intetsteds har jeg dog iagttaget saa gjennemgaaende Ødelæggelse som paa Lønne, hvor denne har været indplantet i Ellemoser umiddelbart efter sammes Afdrivning og Udgravning. Musene synes at foretrække denne Træarts Bark fremfor nogen anden. Men det lange Græs med Sne over maa dog under alle Omstændigheder ansees som en Hovedaarssag, naar de af Musene foraarjagede Ødelæggelser blive saa grundige.

Fra Skovene ved Ravnholt, hvor der findes en stærk Bildtstand saavel af Daa- og Naavildt som af Harer, klages meget over den navnlig af Naavildtet anrettede Skade, og vi maa for sidstnævnte Bildtarts Bedkommende alle samstemme med denne Klage. Daavildt, skjønt ofte talrigere tilstede end Naavildtet, er langt mindre skadeligt end dette for Skovene. Harerne kunne med en Virtuositet uden Lige holde engang bestaarne Bøgeplanter under Sax, som om den kyndigste Gartner havde

behandlet dem, og man kan opvise mange saadanne tilklippede Burrer, der ofte ere 20—30 Aar gamle og kun et Par Aen høje, men forholdsvis brede. Naavildtets Bestabigelser ved Afbidning af Knopper, saavel i Skoler som i Kulturer af Eg, Bøg, Rødgran men især af Aft, Edelgran og Fyrarterne, har været meget søkelig, uagtet der er anvendt Omhu for disse eftertragtede Planter's Beskyttelse. Disse Dyr spadserer med en Udholdenhed, der var en bedre Sag værdig, op ad den ene Planterække og ned ad den anden og bide saavel Top- som Sideskud af de unge Planter, især i de første Aar efterat Plantningen er udført; senere blive rimeligvis Skudene for grove, thi da kan Bildtbidet ophøre pludselig. Det mest probate men meget omstændelige Forebyggelsesmiddel, vi kjende, er Planternes Bestrygning med Tjære, men det maa foretages med Skjønksomhed, at ikke Tjæren skal blive ligesaa fordærvelig for Planten som Bildtet. Man vil imidlertid sine Steder have erfaret, at heller ikke dette Middelet er fuldkomment betryggende, men det maa da, troer jeg, have sin Grund i, at den paastrøgne Tjære ikke har holdt sig fristlugtende ret længe. Forsøg med at overstryge Pinde med Tjære og sætte dem umiddelbart ved Planten, have ikke havt den tilsigtede Virkning, skjønt Tjæren holdtes frist ved jævnlig gjentagen Paastrygning. Er Planten tæt omgivet af Brombær, Tjørn eller andet Buskads, gaaer den almindeligvis fri for Naavildtets Efterstræbelser.

Skovtyverier her i Provinzen indskrænke sig, saavidt mig bekjendt, mest til Smaating — i Almindelighed Ris af Birk og Bøg til Koste eller en lille Aft til Slagle eller Skaft, — og Aarsagen til disse vistnok meget udbredte Tyverier er let at indse. Det er i Almindelighed „Smaasolk“, som ikke have Evne til kjøbe saa store Kvantum af disse Effekter, som der i Reglen opraabes ved Auktionerne, og for at faa deres Trang tilfredsstillet skaffe de sig dem paa ulovlig Maade. Det vilde derfor vistnok være rigtigt og virke hæmmende mod denne Selvtægt, om der enten paa de forskjellige Distrikter etableredes Udsalg, hvor disse Smaaeffekter kunde faaes tilkøbs til enhver Tid til bestemte Priser, eller maasse vilde det være heldigere, om det blev mere almindeligt, at Kjøbmændene paa Landet havde saadanne Gjenstande til Udsalg.

Saavidt vides er her ingen Udfigt til Høst af Olden eller andet Skovfrø for det indværende Aar.

Langesø Skovriderbolig i April 1870.

Carl Bloch.

Fra det nordlige Sylland.

Bejrligets Betsaffenhed saavel i Efteraaret som hele Vinteren har haat en heldig Indflydelse paa Skovningsarbejdernes Gang, der hverken ved Snelag eller stærkt Regnsald har lidt nogen Standsning, ligesom den langvarige tørre Frost begunstige Skoveffekternes Transport.

Effekternes Salg har derimod været mindre gunstig, og uagtet man for det buderupholmske Distrikts Vedkommende havde ventet, at Jernbanen vilde have bragt forhøjede Priser, har dette dog endnu ikke været Tilfældet, eftersom det, der ved Auktionsalg er opnaaet, næppe er saa meget som i tidligere Aar. Priserne paa Bøgeved have for det buderupholmske Distrikts Vedkommende i den forløbne Vinter været følgende: 1 Favn (56 Rbf.) paa Roden 5 Rd. 32 β , Savntræ 17 β pr. Kubikfod; 1 Favn godt Kløvebrænde til 56 Rbf. 4 Rd. 82 β ; Knudebrænde 3 Rd. 9 β ; Grenesagotter til 50 Rbf. pr. Favn 2 Rd. 55 β og Pindebrænde, til 50 Rbf. pr. Favn, 1 Rd. 64 β . Kløve- og Knudebrændet samt Fagotterne er leveret frit paa Jernbanen. Transporten af en Favn Brænde til Aalborg kostede før pr. Aar 21 $\mathcal{L}$ til 4 Rd., og nu koster den pr. Jernbane 4 $\mathcal{L}$ 8 β til 5 $\mathcal{L}$; altsaa en ikke ubetydelig Forskjel, der tilsyneladende alene er kommet Konsumenterne tilgode, da en Favn godt Kløvebrænde hele Vinteren ikke har staaet højere i Aalborg end i den usædvanlig lave Pris af 7 Rd. Derimod ere Transportomkostningerne fra Skovningsstederne til den nærmestliggende Jernbanestation noget højere end tidligere, da Brændet kun transporteredes til de nærmeste Stablepladse ved Skovløberhøjene. Imidlertid kan dette ene Aar ikke afgive nogen Norm for Fremtiden; thi, efter hvad erfares, have Brændepriserne været meget lave i de fleste jydste Skove, hvilket formodentlig dels har sin Grund i de store Beholdninger fra den forrige milde Vinter, dels i den gunstige Tørveproduktion forrige Sommer. Jernbanen har dog bevirket, at der saavel her fra Distriktet som fra de store Naboskove er ført Brænde til Randers, Aarhus og flere Kjøbstæder, og Følgen vil formodentlig blive, at den ikke ubetydelige Forskjel paa Brændepriserne, der tidligere fandtes paa de forskellige Pladse, ved Hjælp af Jernbanen i Tiden mere vil jevnes.

Træ paa Roden kjøbes her for den største Del af Træskofarke, der aarlig forbruge en betydelig Del Træ; men da Træet i denne Vinter have staaet i lav Pris, have Træerne været betalte mindre godt end i tidligere Aar; derimod have Savntrækjøvler fundet Affatning til Træarbejdere i Kjøbstæderne og ere blevne betalte med ret gode Priser.

Af Kulturarbejder er her i Efteraaret gravet de fornødne Planteuller og Kulturgrøvter til Beplantning og Besaaning i Foraaret. De unge Kulturer fra forrige Foraar, saavel Løv- som Naaletræ, have lidt en Del af Vinteren, og Planterne see ikke nær saa frodige ud som i Efteraaret. Skoven har ikke i nogen Henseende lidt noget hverken ved Storm eller andre Begivenheder.

Musene have, saavidt endnu kan skjønnes, ikke gjort nogen Skade her i Skoven, og ligeledes er den Skade, Bildtet har anrettet, mindre bemærkelig end i flere tidligere Aar, formodentlig som en Følge af at det store Oldensald har frembudt en rigelig Næring. Harene have gjort mest Skade, idet de have afsnavet en Del unge Bøgeplanter. Skovtyperier høre her paa Distriktet til Sjælbenheder. Den omboende Husmands- og Indsibderklasse kan i det Hele ansees for en meget stiftelig Befolkning, og da hertil kommer, at al Slags Brændsel er billigt, har man sjældent Grund til at frygte for Skovtyperier.

Til Oldensald i dette Aar findes her aldeles ingen Udfigt, og hvorvidt der kan ventes Høst af Naaletræfrø kan endnu ikke skjønnes.

Mosstov i Maj 1870.

Hansen.

Fra det midterste Sylland.

Den langvarige Barfrost fra midt i Januar til Udgangen af Marts Maaned har været overordentlig heldig for alle Transporter, og man har derfor ogsaa med Lethed kunnet faa alt Træ af Skoven i Aar. Ligesaa ubetinget gavnlig har Frostens imidlertid ikke været for den unge Opvæxt, idet denne paa ikke saa faa Steder har lidt usædvanlig meget ved Træets Bortkjørsel i Løshugster, da det først var i de sidste 14 Dage af Frostperioden, at vi fik nogen Sne; ikke heller troer jeg, at Vejrliget kan siges at have været gunstigt for de i Aar stillede Bøgebefaaningshugster, dels fordi Fuglene hele Vinteren have haft Lejlighed til at bemægtige sig den ovenpaa Jorden liggende Olden, dels fordi denne, hvor Skovningen først er begyndt paa Frostføre, ikke er bleven traadt ned i Jorden men knust baade under Skovningen og under Bortkjørselen. Ganske i Almindelighed taget er man nemlig her i Skovene ikke Herre over Skovningen, saaledes at man kan paabyde dennes Udførelse naarsomhelst, f. Ex. i et Oldenaar paa Tøføre, hvorimod man

vel indenfor visse Grænser kan forbyde den; dette gjælder naturligtvis med Hensyn til det paa Rod ved Auktion solgte Træ. Paa de Steder, hvor Forskvaesenet selv har besørget Skovningen, er denne i Besaaningshugster bleven udført, inden Frostene indtraadte, hvorimod største Delen af det ved Auktion solgte Træ først er skovet, efter at Frostene var begyndt. Hvilken Indflydelse, disse forskjellige Skovningstider ville udøve paa Besaaningens Udfald, vil det naturligtvis være af megen Interesse senere at iagttage.

Jeg kan ikke sige, at den langvarige Vinterfrost har virket skadelig paa Plantningerne med beskyttet Beliggenhed inde i Fredskovene, hvorimod Hedekulturerne med udsat Beliggenhed have lidt en hel Del, idet Planterne, uden just at være gaaede ud, have et mere end sædvanlig sygeligt Udseende; dog antager jeg, at et nogenlunde gunstigt Foraar vil gjøre denne Tilbagegang mindre mærkelig. Gravning af Plantehuller har kunnet fortsættes næsten uafbrudt til midt i Januar, idet kun 2 korte Frostperioder — midt i November og ved Juletid — gjorde en lille Standsning i dette Arbejde.

Uagtet Bejrliget maatte antages at virke hæmmende paa Musenes skadelige Optraeden, har jeg dog paa 2 og det meget forskellige Lokalteter bemærket temmelig stærke Spor af Musenes Færd, det ene Sted i en Lyshugt fra 1864 med overordentlig rigelig Opvært næsten uden Spor af Græsvært, det andet Sted i en ældre, temmelig aaben, og som Følge deraf med stærk Græsvært forsynet Opgrøde.

Her i Skovene er Kronvildtet en sand Plage, i Særdeleshed for de ældre Granplantager, hvor det afsnærer Barken. Daavildtet, hvoraf vi desværre ej heller have saa lidt, viser i Særdeleshed sin Virksomhed ved at afbide de yngre Kulturer, noget hvorfor de mindre, af ældre Bestand omgivne Plantninger især ere udsatte.

Skovtyverier have ingeninde været hyppige her, tildels vistnok paa Grund af, at der gives de ubemidlede Beboere en rigelig Lejlighed til ved Underhaandskjøb at forsyne sig med hvad de behøve, og det paa Steder der ere bekvemt beliggende for dem, men i det sidste Aars Tid have — i det Mindste de anmeldte — Tyverier været sjældnere end hidtil. Om de nye Straffebestemmelser ere ligefrem medvirkende hertil, skal jeg lade være usagt; jeg antager, at Grunden snarere maa være at søge i en let forklarlig Hensyntagen af de underordnede Skovbetjente ligeoverfor mindre betydelige Skovforseelser, der jo nu ere hjemfaldne til en forholdsvis langt strengere Straf end tidligere.

Den vedholdende Kulde kan ikke siges at have viist nogen Indflydelse paa vore Brændepriiser, uden forsaavidt som den maaske har hidraget til, at de ikke yderligere ere sunkne, men Vinteren har dog sikkerligen bevirket, at de gamle Beholdninger for største Delen ere opbrugte, og den vil saaledes ventelig ikke være uden Betydning for det kommende Aars Priiser.

Kraglund, April 1870.

Dahlstrøm.
